-pstio

ñ mueneē. xv. ~~ñ~~ñtes aut. ne mersa lo
ci in medio. d puppi mittentes ancoras
iij. optabant diem fi. Nauтes uo qui
ab fugē d nau. cū missent scapham
mitare sub optentu qi moturi erant ancoras
de prora. Dixit paulus centurioni. ~
militib; ñ manu manserit hoc salui fi
ri non potestis. Tunc absciderunt milites
funes scaphe. ~ passi sunt eā cadere. Cū
autem mater fi. rogabat paul' ut sumeret cibū
dicens. Quartadecima die hodie expectantes
ieiuni permanetis nihil accipientes. Propter
hoc rogo uos accipere cibū p salute uestra. Quia
nullius uestrū capillus de capite peribit. Cū ea
dixisset sumens panem gratias egit d in ospti
bus. Et cum fregisset cepit manducare.
Iamque omnes fortiores facti sunt. et ipsi
assumpserunt cibū. Erant autem omnes animē in
nau. ducente. lxx vj. Et sanati sunt alii alle
uiabant nauē laxantes triticū in mare.
Cum autem dies fieret. terram non agnoscebā
t. sinū uero quēdā considerabant litus hab
ēntem quē cogitabant si possent eicere nauē. ~
cum ancoras subtulissent. commendabant
se mari simul laxantes uinculum gu
bernaculorum. et leuato artemone
flatui flamini tendebant ad litus. Et cum in
ciderissent in locum bithalassum impegerunt
nauē. ~ prora quidem fixa mansit immobilis.
puppis uero solebatur autem a uimine. Militū
autem consilium fuit ut custodiae occiderent. ne
quis ei enatasset effugeret. Centurio autem
volens seruare paulum. prohibuit fi. missique
qui possent natare. mittere se in mare primi
~ euadere. ~ ad terram exire. Ceteri autem alii in
buli tabulis quosdam se ex quid autem
essent. sic factum est ut omnes euadere
ad terram. Et cum euasissent. tunc cognouerunt
quia melita insula uocabatur. Barbari uero
praebebant non modicam humanitatem
nobis. Accensa enim pyra refecerunt nos omnes
propter imbrem qui imminebat ~ frigus. Cum autem
congregasset paulus sarmentorum aliquantum multitudinem
~ imposuisset super ignem. natus a calore ei
possitus. innatat manui eius. ut uero uiderent
barbari pendentem bestiam in manu eius. ad
invicem dicebant. Vtique homicida est homo hic. Qui
cum euaserit de mari. ultio eum non sinit uiuere.
Ille quidem excussit bestiam in ignem. nihil
mali passus est. At illi existimabant eum uenenum
esse futurum. ~ subito casurum ~ mori. Diu
autem illis expectantibus. ~ uidentibus nihil ma
li euenisse se dicebant esse deum. ~ in loco
autem illo erant possidia principis insulae no
mine publij. qui nos suscipiens triduo benigne
exhibuit. Contigit autem patrem publij febribus
~ dissenteria uexatum iacere. Ad quem paulus

introiuit. Et cum orasset ~ impositis ei ma
nibus sanauit eum. Quo facto omnes qui in insula
habebant infirmitates accedebant ad eum
~ curabantur. Qui et multis honoribus nos honorauerunt
~ navigantibus impositis quae necessaria erant.
Post menses autem iij. navigauimus in nauе alex
andrina. quae in insula hiemauerat cum eam
insigne castorum. Et cum uenissemus syracusam
tamen. mansimus ibi triduo. ~ circumlegentes
deuenimus rhegium. ~ post diem unum flante austro
uenimus puteolos. ubi inuenimus fratres. ro
gati sumus manere apud eos diebus septem. ~ sic ue
nimus romam. Et inde cum audissent fratres apu
d nos occurrerunt nobis usque ad appij forum. ~ tres
tabernae. quos cum uidisset paulus. gratias
egit deo accepit fiduciam. Cum uenisse
mus romam. permissum est paulo manere si
bimet. cum custodiente se milite.

Post tridum autem dixit quosdam primos iu
daeorum. cumque uenissent dixit ad eos. Ego
uiri fratres nihil aduersum facientes. aut
de more patrum uinculis uinctus tradi
tus sum manibus romanorum. Qui cum interro
gationem de me habuissent. uolebant me di
mittere eo quod nulla esset causa mortis in me. Sed
dicentibus autem iudaeis contradicere sum. appellare
cesare. non habens quod de gente meam habere aliquid ac
cusare. Propter hanc ergo rem rogauit uos uidere
~ alloqui. Propter enim spem israel catena hac circum da
tus sum. At illi dixerunt ad eum. Nos neque
litteras accepimus de iudea. nec aduenientes
de fratribus nuntiauit. aut locutus est quid de te
malum. Rogamus enim audire quae sentis.
nam de secta hac nota est nobis. quia ubique ei con
dicitur. Cum constituissent autem illi die. ue
nerunt ad eum in hospitium plures. quibus
exponebat testificans regnum dei suadens
eis de iesu ex lege moysi ~ prophetis. a mane
usque ad uespertinum. Et quidem credebant hi
quae dicebantur. Et quidam credebant hi
quae dicebantur. Et non credebant. cum
uicem non essent consentientes. discedebant di
centes paulo unum uerbum. quia spiritus sanctus locutus est. bene
per esaiam prophetam. ad patres nostros dicens.
uade ad populum istum ~ dices. audi audie
tes. non intelligetis. ~ uidentes uidebitis
~ non percipietis. incrassatum est enim cor populi huius. ~
aures grauiter audierunt. ~ oculos suos
compresserunt. ne forte uideant oculis. ~ auribus
audiant. ~ corde intelligant. ~ conuertantur
~ sanem eos. Notum igitur sit uobis quia gentibus
missum est hoc salutare dei. ~ ipsi audient. man
sit autem biennio toto in suo conductu. ~ susce
piebat omnes qui ingredebantur ad eum. praedi
cans regnum dei. ~ docens quae sunt de domino iesu cum
omni fiducia. Adhuc ~ sine prohibentes.

CAPVIII

Et cum autem ea locuta
essent iudaei multa
inter se habentes
inquisitionem.

Iacob.

Iacob seruus dei et domini nostri ihesu xpi duodecim tribubus quae sunt in dispersione salutem. Omne gaudium existimate fratres mei cum in tentationes varias incidatis. Scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur. Patientia autem opus perfectum habet ut sitis perfecti et integri in nullo deficientes. Si quis autem vestrum indiget sapientia postulet a deo qui dat omnibus affluenter. et non improperat. et dabitur ei. Postulet autem in fide nihil haesitans. Qui enim haesitat similis est fluctui maris. qui a vento movetur. et circumferitur. Non ergo aestimet homo ille quod accipiat aliquid a domino. vir duplex animo. instabilis est in omnibus viis suis. Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua. Dives autem in humilitate sua. Quia sicut flos feni transibit. Exortus enim est sol cum ardore. et arefecit fenum. et flos eius decidit. et decor vultus eius deperiit. ita et dives in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui suffert tentationem. quia cum probatus fuerit accipiet coronam vitae. quam repromisit deus diligentibus se. Nemo cum tentatur dicat quia a deo tentor. Deus enim intentator malorum est. ipse autem neminem tentat. Unusquisque autem tentatur a concupiscentia sua abstractus. et illectus. Deinde concupiscentia cum conceperit parit peccatum. Peccatum autem cum consummatum fuerit gignit mortem. Nolite igitur errare fratres mei dilectissimi. Omne datum optimum. et omne donum perfectum desursum est. descendens a patre luminum. apud quem non est transmutatio. nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie genuit nos verbo veritatis. ut simus initium aliquod creaturae eius. Scitis fratres mei dilectissimi. sit autem omis homo velox ad audiendum. tardus autem ad loquendum. et tardus ad iram. Ira enim viri iustitiam dei non operatur. Propter quod abicientes omnem immunditiam. et habundantiam malitiae. in mansuetudine suscipite insitum verbum. quod potest saluare animas vestras. Estote autem factores verbi. et non auditores tantum. fallentes vos metipsos. Quia si quis auditor est verbi. et non factor. hic operabitur similis est viro nitenti naturalem faciei suae in speculo. Consideravit enim se. et abiit. et statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perspexerit in lege perfecta libertatis. et permanserit. non auditor obliviosus factus. sed factor operis. hic beatus in factis suis erit. Si quis autem putat se religiosum esse. non refrenans linguam suam sed seducens

suscipite

cor.

suam. huius vana est religio. Religio munda et immaculata apud deum et patrem hoc est visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum. immaculatum se custodire ab hoc saeculo.

Fratres mei. Nolite in personarum acceptione habere fidem domini nostri ihesu xpi gloriae. Si enim introierit in conventum vestrum vir aureum habens anulum in veste candida. introierit autem et pauper in sordido habitu. intendatis autem eum qui indutus est veste praetexta. et dixerit ei tu sede hic bene. pauperi autem dixeritis stas illic. aut sede subtus scabellum pedum meorum. Nonne iudicabitis in vobis. apud eos iudicantes cogitationes iniquae. Audite fratres mei dilectissimi. Nonne deus elegit pauperes huius mundi divites autem in fide. et haeredes regni quod repromisit diligentibus se. vos autem exonorastis pauperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos. et ipsi trahunt vos ad iudicia. Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocatum est super vos. Si tamen legem perficiatis regalem secundum scripturas. Diligetis proximum tuum sicut teipsum. bene facitis. Si autem personas accipitis peccatum operamini. Redarguimini a lege. quasi transgressores. Quicumque enim totam legem seruauerit offendat autem in uno factus est omnium reus. Qui enim dixit non moechabis. dixit et non occides. Quod si non moechabis. occidis autem factus es transgressor legis. Sic loquimini et sic facite. sicut per legem libertatis incipientes iudicari. Iudicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiam. Superexaltat autem misericordia iudicium. Quid proderit fratres mei si fidem quis dicat se habere opera autem non habeat. Numquid potest fides saluare eum. Si autem frater aut soror nudi sint et indigeant victu cotidiano. Dixerit autem aliquis de vobis illis ite in pace. Calefamini et satiamini. non dederitis autem eis quae necessaria sunt corpori. Quid proderit hoc. Sic et fides si non habuerit opera mortua est in semetipsa. Sed dixerit aliquis. Tu fidem habes. et ego opera habeo. Ostende mihi fidem tuam sine operibus. et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. Tu credis quia unus est deus. bene facis. et daemones credunt. et contremiscunt. Vis autem scire o homo inane. quia fides sine operibus otiosa est. Abraham pater noster nonne ex operibus iustificatus est. offerens filium suum Isaac super altare. Videtis quia fides cooperabatur operibus illius. et ex operibus fides consummata est. Et suppleta est scriptura dicens. Credidit autem Abraham deo. et reputatum est illi ad iustitiam. et amicus dei appellatus est. Videtis quia ex operibus iustificatus est homo. et non ex fide tantum. Similiter autem et Rahab meretrix nonne ex operibus iustificata est suscipiens nuntios. et alia via eiecerit. Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est. ita et fides sine operibus mortua est.

Nolite plures magistri fieri fratres mei. scientes
quoniam maiorem iudicium sumimus. In multis
enim offendimus omes. Si quis in uerbo non
offendit hic perfectus est uir. potest et frenare
omne corpus. Si autem frenos equorum
mittimus ad oscula eorum ut obedient nobis et omne
illorum circumferimus. Ecce naues cum magne
sint et a uentis ualidis mouentur. circumferuntur
autem a modico gubernaculo. ubi impetus dirigentis
uoluerit. Ita et lingua quidem modicum
membrum est. et magna exultat. Ecce quantus
ignis quam magnam siluam incendit. et lingua
ignis est. universitas iniquitatis. lingua
constituitur in membris nostris. que maculat to
tum corpus. et inflammat rotam nativitatis nostre
inflammata a gehenna. Omnisque natura be
stiarum et volucrum. et serpentum. et ceterorum doman
tur. et domita sunt. a natura humana. lingua
autem nullus hominum domare potest. inquietum
malum plena veneno mortifero. In
ipsa benedicimus deum patrem. et ipsa maledicimus
in homines. qui ad similitudinem dei facti sunt.
De eodem ore benedictio procedit et maledictio.
Non oportet fratres mei hec ita fieri. Numquid fons de
eodem foramine emanat dulcem et amaram
aquam. Numquid potest fieri mei fratres ut ficus faciat. aut
uinea ficus. sic ne salsum dulcem potest facere aquam
Quis sapiens inter uos et disciplinatus. ostendat
ex bona conuersatione opera sua in mansuetudine sapientie. Quod si zelum amarum hab
etis. et contentiones sint in cordibus uestris. nolite
gloriari. neque mentiamini aduersus ueritatem. Non
est enim ista sapientia descendens. sed terrena
animalis. diabolica. Ubi enim zelus et contentio. ibi
perturbatio et omne malum. Que autem deorsum
est sapientia. primum quidem pudica est. deinde pacifica.
modesta. suadibilis. bonis consentiens.
plena misericordia et fructibus bonis. non iudicans
sine simulatione. fructus autem iustitie in pace
seminantur facientibus pacem.

Unde bella et lites inter uos nonne ex hoc
quia uestre concupiscentie militant in membris uestris. Con
cupiscitis et non habetis. occiditis. et zelatis. et
non potestis adipisci. litigatis et bellatis
et non habetis. propter quod postulatis. petitis et non
accipitis. eo quod male petatis. ut in concupiscentiis
uestris insumatis. Adulteri nescitis quia
amicitia huius mundi inimica est dei. Quicumque
igitur uoluerit amicus esse huius seculi. inimicus dei ostituitur.
An putatis quia inanter scriptum dicat.
ad inuidiam concupiscit spiritus qui habitat in uo
bis. Maiorem autem dat gratiam. propter quod dicit. deus
superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.
Subditi igitur estote deo. resistite autem diabolo
et fugiet a uobis. Approximate deo. et approximabit
uobis. Emundate manus peccatores
et purificate corda duplices animo. Miseri este
te. et lugete et plorate. Risus uestrus in luctum
et gaudium in merorem. humiliamini
in conspectu domini. et exaltabit uos. Nolite detrahere
alterutrum fratres mei. Qui enim detrahit fratri aut
qui iudicat fratrem suum. detrahit legi. et iudi
cat legem. Si autem iudicas legem. non es factor
legis sed iudex. Unus est enim legislator. et iudex
qui potest liberare et perdere. Tu autem quis es qui iu
dicas proximum tuum. Ecce nunc qui dicitis.
hodie aut crastino ibimus in illam ciuitatem.
et faciemus ibi annum. et mercabimur. et lucrum
faciemus. qui ignoratis quid erit in crastinum
Que enim est uita uestra. Uapor est ad modicum par
uus. et deinceps exinanibitur. pro eo ut dicatis. Si dominus uoluerit. et si uiuimus. faciemus hoc aut
illud. Nunc autem exultatis in superbiis uestris.
Omnis exultatio talis maligna est. Scienti
bus igitur bonum facere. et non facientes. peccatum est illis.

Agite nunc diuites. plorate ululantes in
miseriis uestris que aduenient uobis. Diuitie uestre putrefacte sunt. et uestimenta uestra a tine
ge comesta sunt. Aurum et argentum uestrum erugi
nauerunt. et erugo eorum in testimonium uobis erit.
et manducabit carnes uestras sicut ignis.
Thesaurizastis uobis in nouissimis diebus. ecce mercedes operariorum uestrorum qui
messuerunt regiones uestras. que fraudatum est
a uobis clamat. et clamor eorum in aures domini sa
both introiuit. Epulati estis super terram. et in
luxuriis enutristis corda uestra. in die occisionis
addixistis. Condemnastis iustum. non resistit
uobis. Patientes igitur estote fratres usque ad aduentum
domini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum
terre patientem eius. donec accipiat temporaneum
et serotinum. Patientes estote et uos. et confir
mate corda uestra. quoniam aduentus domini appropi
quauit. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum
ut non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam as
sistit. Exemplum accipite fratres laboris. et patientie prophete qui locuti sunt in nomine domini. Ecce beatificamus eos qui sustinuerunt. Sustinuistis patientiam iob. et finem domini iudicastis. quoniam misericors
est dominus. Ante omnia autem fratres mei nolite iurare. neque per celum. neque per terram. neque aliud quodlibet iuramentum. Sit autem sermo uester. est est. non non. ut non sub iudicio incidatis. Tristatur
aliquis uestrum. oret. et psallat. Infirmatur quis in uobis. inducat presbiteros ecclesie. et orent super eum. ungentes eum oleo in nomine domini. et oratio fidei saluabit infirmum. et alleuiabit eum dominus. et si in peccatis sit dimittentur
ei. Confitemini igitur alterutrum peccata uestra. et ora
te pro inuicem ut saluemini. Multum enim ualet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat similis
nobis passibilis. et oratione orauit ne pluere super terram. et non pluit annos. iii. et menses sex. Et rursum orauit. et celum dedit plu

g

iii

p

uā. ⁊ ñ dēlr fructum suū. frēs nū sequēs ē
uob ēruuīt. autēte. ⁊ ōnīt quī cum sare
deb⁊. qm̄ qui ōm̄ fecēt peccātē. aberuīte u
e sue. saluabīt. aīā ei. amōte ⁊ opt multi
tudinē peccōr.

PETRVS

Ap̄lus ihū xp̄i electis ad
uenis dispersionē pon
ti galatie. cappadōie.
asie. ⁊ bithynie. Sedm
p̄scientiam dī patr̄ in
sanctificatione spī. in o
bedientiā ⁊ aspersionē
sanguīs ihū xp̄i. grā
uob ⁊ pax multiplicētur. Bēdictē dē ⁊ pat̄
dñī nr̄i ihū xp̄i. qui sē magnā nr̄ā suā regē
nāuit nos in spē uiuam p resurrectionē ihū
xp̄i ex mortuis. in hēditatē incorrupt̄ ⁊
incontaminatam. ⁊ immarcēsibilē obua
tam in celis uuob qui mūnīt dī custodi
mur fidēm in salutē paratam revelari in
tpe nouissimo. in quo exultabitis. Qm̄ōdō
nunc si optet ōstatis in uarie ēptatōib⁊. ut
probatio uēstē fidēi multo pēciōr sit aur p q
p ignē p̄batur. in laudē ⁊ glām
⁊ honorēm in revelatione ihū xp̄i. Quē cum
nō uidēritis diligitis. ⁊ quē nunc quoq; ñ
uidētes ēdētis. credentes autē exultabitis letitia
mēnarrabili. ⁊ glōriosa reportantes finē
fidēi uēstē salutē aīārū. De qua salute exq̄si
erunt. atq; scrutati sunt ap̄hē. qui d̄ futur
uuob grā p̄dixēr aut scrutantes in q; t̄
quale tēp̄ ōstēdēbat in eis spē xp̄i. p̄ānūn
tiāns eos que in ēē sunt passiōes. ⁊ posteriōes
glās. Quib⁊ revelatum ē quia nō ēē ipis
uob aut̄ ministrabant ea q̄ nunc nūtiata
sunt uob per qui euangelizauēr uobis
spū sō missō de celo. in quem desiderant an
gli p̄spicere. Propter q. succincti lumbos mētis
uēstē sobrij. perfēte spare in gram ē offerētur
uobis gram in revelatione ihū xp̄i. Quasi
filij obedientie nō ōfigurāntes pōnib⁊ igno
rantie uēstē desiderijs. sed secūdm qui uocauit
uos sēm ut xp̄is sēt in omī ōuersatione sānc. sicut
scriptū ē. Sēti ēstote qm̄ ego sēc sum. Et si pa
trē inuocatis eū q̄ sine acceptione p̄sōē iu
dicat secūdm unūcuiq; op̄. in timore incolatū uēstē
tpe. p̄ūsumptis. Scientes q. nō corruptibi
libus auro. l'argēto redēpti estis. de uana ue
stra ōuersatione. patrēs traditōis. sed p̄cioso
sanguine q̄si agni immaculati et immaculati
xp̄i. p̄ognīti quidē ante mundi ōstitutionē
nūc autē nouissimis tēp̄ibus p uos
qui p ipm̄ fidēles estis in dō qui suscitatus
eum a mortuis. et dedit ei glām. ut fides ue
stra et spes ēēt in dō. Animas uras castificā
tes in obedientia caritatis. in fraternitatis amo
rē sinplēx ex corde inuicē diligite attēn
tē. renati nō ex semine corruptibili. sed
incorruptibili p ūbū dī uiui. p manentis
quia omis caro fēnū. et omis gla eius tāq̄ flos
fēni. Exaruit fēnū ⁊ flos ēi cecidit. ūbū
autē dñī manet in ētēnū. hoc est autē ūbū q̄
euangelizatū ē uobis. Deponentes igitur omē
malitiā. omēm dolum. ⁊ simulatiōes ⁊
invidias. ⁊ omes detractiōes. Sicut modo
genite infantes rationabilē sine dolo lac concupiscite
ut in eo crescatis in salutē. si tamen gustastis quoniam
dulcis est dnūs.

Ad quē accedentes lapidē uiuū abhōib⁊
quidē reprobatum. apd aut electū. ⁊ honō
rificatum. Et ipi tāquā lapides uiui. sup
hedificamini domus spūalis. et sacerdōtū sēm.
offerentes spūales hostias acceptabiles deo p
ihūm xp̄m. Propter q. continet scriptura. Ecce ponam
in sion lapidē angulārē. electum. pretiosum. et
qui credit in eum non confundetur. Vobis igitur honor credentibus. nō credentibus autē
lapis quē reprobauēr edificantes hic factus ē in
caput anguli. Et lapis offensionis ⁊ petra
scandali his qui offendunt ūbo. nec credūt
in quo ⁊ positi sunt. Vos autē genus electum. re
gale sacerdōtū. gens sēta. populus acquisitionis.
ut virtutes annuntietis ex. q̄ de tenebris uos
uocauit in admirabile lumen suū. Qui aliquā
nō populus. nunc autē ptis dei. Qui nō obtenti
misēi. nunc autē misēi obtenti. Karissimi obsecro
uos tamq̄ aduenas ⁊ peregrinos. abstinēte uos
a carnalib⁊ desideriis que militant adūsus
aīā. Conuersationē uēstrā inter gēes bonā habētes.
ut in eo q. detractant de uobis tāq̄ de male
factorib⁊. ex bōis opib⁊ uos ōsidērantes. glō
rificent dēm in die uisitationis. Subiecti igitur
estote omi humane creature p dñm. Sive regi
qui p̄ excellentiam. sive ducibus tāq̄ ab eo missis
ad uindictam malefactōr. laudē ūō bonorum
quia sic est voluntas dei. ut bēfacientes omnis
stultitiam hōīm ignorantium.
Quasi libi. ⁊ nō qui uelamen habētes malitie li
berē. sed sicut serui dei. Omēm honorate fratrē
nō diligite. dñm timete. regē honorificate.
Serui subditi estote in omi timore dñō. nō
tm̄ bōis ⁊ modestis. sed ⁊ discolis. hoc est gra
si p ōscientiam dei sustinet quis tristitias pa
tiens iniuste. Qui est gra si peccantes ⁊ cola
phizan sufferentes. sed si bēfacientes patienter
sustinetis. hoc est gra apd dñm. ⁊ hoc enim vocati
estis quia et passus est pro nobis. uobis relinquens
exemplum ut sequamini uestigia eius qui peccatum
nō fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum maledicēretur. nō maledicebat.
cum pateretur. nō comminabatur. tradebat autē